

به دنیای دیجیتال خوش آمدید

کوچه و خیابان، در مترو، تاکسی و اتوبوس، حتی در فروشگاه‌ها و ادارات و نیز در خانه‌ها و به‌ویژه در میهمانی‌ها افراد بسیاری می‌بینیم که در جهان بی‌پایان و بی‌کاغذ دیجیتال سیر می‌کنند.

حرکت در مسیر دیجیتال

آری، امروزه روزگار دیگری است. دیگر لازم نیست معلم زیست‌شناسی چند ماه منتظر بماند تا نشریه رشد آموزش زیست‌شناسی از راه برسد و به پرسش‌های فوری و علمی او پاسخ دهد. اکنون اما، مخاطبان نشریه رشد آموزش زیست‌شناسی به منابعی فوری، عظیم و سهل‌الوصول از دانش در شبکه جهان گستر دست یافته‌اند.

شبکه جهان گستر تغییرات دیگری نیز پدید آورده است. چندی است قطاری در این شبکه به راه افتاده است: قطار دیجیتال شدن نشریات. نشریات چاپی یکی پس از دیگری وارد دنیای دیجیتال می‌شوند. از سوی دیگر، افرادی که تعداد آن‌ها پیوسته رو به افزایش است، دیگر با نسخه‌های چاپی نشریات مورد علاقه خود راضی نمی‌شوند، بلکه دوست دارند آن‌ها را به شکل دیجیتال در جیب بگذارند و در حال حرکت، در خودرو، در مترو، در سخنرانی یا در جلسه‌ای خسته‌کننده، در تاکسی یا در انتظار اتوبوس مطالعه کنند. امروزه، مخاطبان عصر جدید، بیش از همیشه دیجیتال گرا هستند. چندی است شماری از نشریات پرتیراژ و قدیمی جهان انتشار چاپی خود را متوقف کرده‌اند و به صورت دیجیتال منتشر می‌شوند. به علاوه، در سال‌های اخیر شمار نشریات فارسی‌زبان کشورمان که به صورت الکترونیک منتشر می‌شوند، بسیار افزایش و در مقابل، شمارگان چاپی آن‌ها کاهش بسیار یافته است. کاهش انتشار نشریات کاغذی و چاپی و تقویت نسخه‌های دیجیتال نشانه‌هایی از سرنوشت محتوم همه مطبوعات جهان است.^۱

مزیت نشریات دیجیتال

در جهانی که وقت طلاست، بهره‌وری از زمان اهمیت بسیار دارد. نشریات دیجیتال به این بهره‌وری کمک می‌کنند؛ چون به راحتی قابل حمل‌اند؛ وزن و حجم فیزیکی ندارند و در دستگاه‌های جیبی جا می‌گیرند، ورق‌زدن و جست‌وجو در آن‌ها آسان‌تر

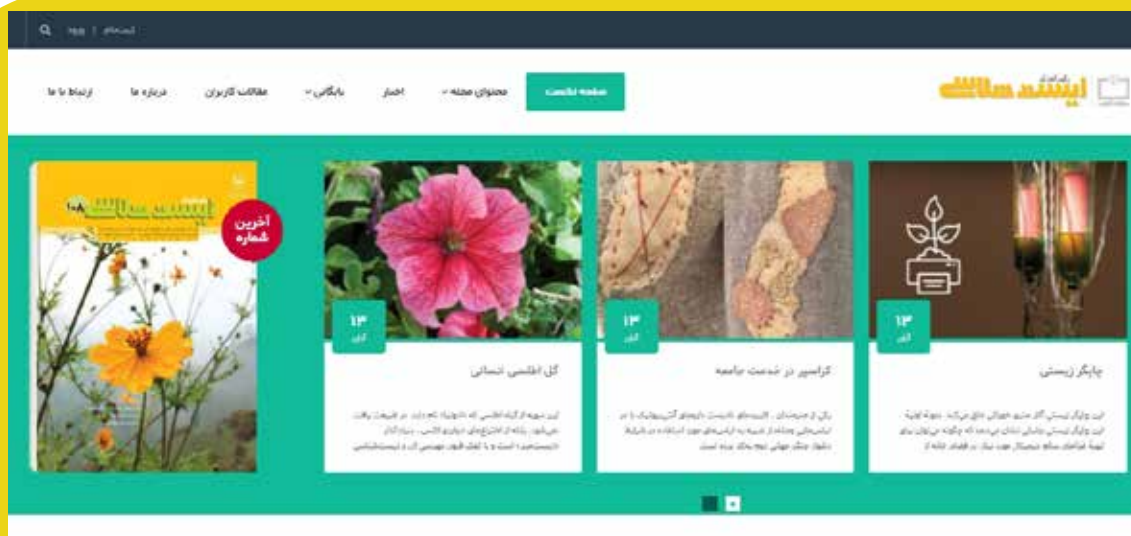
شاید در نگاه نخست عبارت‌ها، جمله‌ها یا دست‌کم مضمون این نوشته به نظرتان تکراری بیاید؛ اما تکرار همیشه هم بد نیست؛ به‌ویژه وقتی موضوع نوینی در میان باشد که نیاز به روشنگری دارد. پس لطفاً صبور باشید و تا انتهای این سرمقاله با ما بمانید.

می‌گویند شخصی به نام هراکلیت در حدود ۲۵۰۰ سال پیش گفته است: «فقط تغییر دائمی است»؛ یعنی در این عالم هستی همه چیز در گذر و در تغییر است، به جز تغییر و تنها پدیده‌ای که ثابت و بدون تغییر می‌ماند، تغییر است. امروزه نیز دست‌درکاران آموزش معتقدند که یکی از مفاهیم کلی که باید به دانش‌آموزان آموزش داده شود، مفهوم تغییر است: تغییر در همه چیز، همه‌جا و همیشه.

صفحاتی که در پیش رو دارید نیز هم‌چون همه چیزهای دیگر از مظاهر تغییرند. چند ده سال پیش، نشریه رشد آموزش زیست‌شناسی صورت و جایگاهی دیگر داشت: چاپ تک‌رنگ بر صفحاتی از جنس کاغذ کاهی؛ اما بسیار عزیز و پرکاربرد. در آن روزگار رشد آموزش زیست‌شناسی یکی از معدود منابع دانش حرفه‌ای برای معلمان زیست‌شناسی بود. آن موقع هنوز شبکه جهان گستر^۲ (اینترنت) جلوه‌گر نشده بود. در آن روزگار، دوره‌های جلد شده این نشریه در قفسه‌های کتابخانه‌ها از فرط مراجعه چرک و مستعمل می‌نمود.

در سوی دیگر، به‌ویژه در سال‌های اخیر، پیدایش و سپس رشد بسیار سریع فناوری‌های دیجیتال تغییرات بزرگی در زندگی روزمره ما ایجاد کرده‌اند. امروزه، مخاطبان ما در حال ترک کاغذ و روی آوردن به دنیای دیجیتال‌اند. کافی است اندکی به اطراف خود توجه کنیم؛ سرها را روی گوشی‌های تلفن یا تبلت‌ها افکنده می‌بینیم و انگشتان را در حال وب‌گردی، مطالعه یا در حال تبادل دائم پیام و پیامک مشاهده می‌کنیم. بی‌اغراق، در

پی‌نوشت‌ها

1. only change is permanent - Heraclitus of Ephesus
2. www (World Wide Web)
3. <http://www.irna.ir/fa/News/81960856/>
4. Hypertext

ورود به دنیای دیجیتال

نشریه رشد آموزش زیست‌شناسی این افتخار را دارد که در چند رسانه‌ای کردن مجلات رشد سهمی اندک داشته و در این مورد پیشگام بوده است. لذا، مدتی است نسخه چند رسانه‌ای نشریه رشد آموزش زیست‌شناسی پایه‌ای نسخه چاپی روی شبکه جهان‌گستر در دسترس است (<https://mag.roshd.ir/zist>). اگر به آن سر زده باشید، بی‌گمان متوجه چند تفاوت مهم گونه دیجیتال با گونه چاپی شده‌اید که مهم‌تر از همه دنیای بی‌مرز و بی‌انتهای دیجیتال است که محدودیت‌های گونه چاپی را ندارد. دیگر، چند رسانه‌ای بودن آن است که آن را بسیار پرتوان‌تر از گونه چاپی کرده است. اما، مهم‌تر از همه، تحول ارتباط نشریه با مخاطبان است. از این پس می‌توانید پیام‌ها و پرسش‌های خود را به‌طور مستقیم به ما بفرستید و پاسخ دریافت کنید. می‌توانید نوشته‌ها و مقالات خود را سریع‌تر به ما بفرستید و در هر لحظه وضعیت آن‌ها را مشاهده و پی‌گیری کنید. در این باره در صفحه بعد، یعنی صفحه بازتاب توضیح داده‌ایم.

گونه دیجیتال نشریه رشد آموزش زیست‌شناسی برای شما تدارک دیده شده است. از آن بازدید کنید. نوشته‌های آن را بخوانید و با چند کلیک با ما بیشتر در ارتباط باشید. لطفاً به آن سرزنش، از مزایای آن بهره‌بردارید، خوبی‌های آن را به دیگران و معایب آن را به ما بگویید.

است. می‌توان مطالب آن‌ها را به‌آسانی به اشتراک گذاشت و مبادله کرد و به این ترتیب تعداد خوانندگان هر نوشته را افزایش داد. به دست آوردن نشریات دیجیتال بسیار آسان‌تر است؛ لازم نیست برای تهیه آن‌ها به روزنامه‌فروشی‌ها مراجعه کنیم. مخارج توزیع آن‌ها نزدیک صفر است. از همه مهم‌تر، نشریات دیجیتال را می‌توان به‌صورت چند رسانه‌ای ارائه داد. مثلاً، کلیپ‌های صوتی یا ویدیویی شامل آموزش یا مصاحبه‌ها را می‌توان در این نشریات گنجاند. نشریات دیجیتال زیست‌محیطی و طرفدار محیط زیست هستند و برای چاپ، انتشار و توزیع آن‌ها کاغذ، مرکب و وسایل نقلیه مورد استفاده قرار نمی‌گیرند. از همه مهم‌تر، نشریات دیجیتال تعامل بین مخاطبان را به حداکثر می‌رسانند.

رشد دیجیتال

مجلات رشد نیز مدت‌هاست که پا به دنیای دیجیتال گذاشته‌اند و سال‌هاست که به‌صورت دیجیتال منتشر می‌شده‌اند. پرونده‌های به اصطلاح پی‌دی‌اف آن‌ها در مواقع مناسب پس از انتشار نسخه‌های چاپی، روی وب قرار می‌گرفته است، به‌گونه‌ای که همگان می‌توانستند از آن‌ها استفاده کنند؛ اما نسخه پی‌دی‌اف کافی و پاسخگوی نیازهای امروزی مخاطبان نبوده است. لازم بود که این دیجیتال شدن گسترش یابد و متناسب با امکانات روز تکمیل‌تر شود. لازم بود مجلات رشد برای دیجیتال شدن از حداکثر توان وب جهان‌گستر استفاده کنند؛ یعنی به‌صورت چند رسانه‌ای منتشر شوند و در آن‌ها صدا، تصویر و ویدیو آبرمتن^۴ را همراهی کنند.